

STUDENTEN WEEKBLAD

8^e Jaargang.
No. 2.

REDACTEUREN: CH. E. DUTILH, D. A. DE FREMERY, J. A. SCHOUTEN,
J. H. TELDERS, J. P. VALKEMA BLOUW, F. A. VENING MEINESZ,
R. VER LOREN VAN THEMAAT. (DELFT)

N. J. C. VAN HASSELT, J. C. DE JOODE, K. F. KATZ, W. J. H. MASCHHAUPT.
(AMSTERDAM)

Donderdag
12 Oct. '05.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER • DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen. Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende Vergadering der Delftsche Redactie ten huize van den heer J. P. VALKEMA BLOUW, Verversdijk 32a, op Dinsdag 17 October 1905, des middags om 4 uur.

Eerstvolgende Vergadering der Amsterdamsche Redactie ten huize van den heer K. F. KATZ, Weteringschans 233, op Maandag 16 October 1905, des middags om 4 uur.

Gedurende de maand October bestaat gelegenheid de abonnementsgelden voor den 8sten Jaargang tegen vooruitbetaling te voldoen met f 3,—.

Een en ander naar aanleiding van de Prijsvraag voor Studenten-liederen, uitgeschreven door de Redactie van het Delftsch Studenten-Weekblad.

(Vervolg.)

De Redactie ontving het volgend schrijven, dat wij ter algemeene kennis brengen.

's-GRAVENHAGE, 9 October 1905.

Aan de Redactie van het
Studenten-Weekblad.

Mijne Heeren!

Ondergeteekende, inzender van eene serie van vier liederen in de door u uitgeschreven prijsvraag van Studentenliederen, getiteld:

1. Bij een bowl;
2. Aan Neêrlands Maagdenstoet;
3. Studentenbede;
4. Studentenleven;

protesteert bij dezen tegen de uitspraak der jury, onwaardig-verklaring van alle inzendingen, die als 'tware is eene belediging ten opzichte van zijn werk, maar waarschijnlijk ook van andere inzendingen.

Er zijn gevraagd Studentenliederen in de meest algemeene beteekenis van het woord, dus zelfs op alle-daagsche muziek enz.

Ondergeteekende, H.H. Studenten als vroolijke lieden beschouwende, heeft den humoristischen toon aangeslagen en vóór de inzending zijn werk door deskundigen laten beoordeelen, die zijne liederen als zeer geschikt keurden.

Hij veroorlooft zich daarom de vraag aan de jury:

1. Op welke motieven zijn zijne bovenvermelde liederen onwaardig verklaard?
2. Welke andere eischen heeft de jury gesteld voor muziek en woorden, en hadden die zeer zeker gestrengere eischen dan niet vooraf moeten zijn bekend gemaakt?

Ondergeteekende vermeent dat het meer billijk en loyaler ware geweest om, wilde men niet den eersten, dan toch de simpele andere prijsjes aan de best gekeurden toe te kennen. Ware zulks geschied en hem niets toegekend, hij zou hebben gezweegen. Nu echter bij eene totale onwaardig-verklaring na een half jaar beraad, protesteert hij krachtig tegen zulk een uitspraak.

Aangezien door de totale onwaardigverklaring de ingezonden liederen voor uwe redactie ook geen waarde hebben en er dus geen bundel van gemaakt kan, zal of mag worden, verzoekt ondergeteekende zijne bovenvermelde vier liederen beleefd te rug,

daar ze hem te veel moeite en tijd hebben gekost om zoo eenvoudig naar de proppenmand te worden verwezen.

Achtend,

M. J. G.,
Letterkundige.

Naar aanleiding van dit interessante epistel herinneren wij den geachten schrijver er aan dat jury beoordeeling in zich sluit en dat bij 50 inzenders minstens 50 verongelijkt zullen blijken.

Een jury stoort zich daaraan niet, maar gaat haar weg zonder aanzien des persoons.

Opdat echter ook de student-lezer oordeelen kunne over wat de aanleiding was van bovenstaande uiting, zullen we beginnen met de 3 andere producten hier te laten volgen.

Motto: Io Vivat.

Bij een bowl.
Studentenlied.

Nieuwe muziek en woorden van . . . . .

Minerva's zonen, komt, een lied
Nu 't glas is volgeschonken!
Weg alle zorgen en verdriet,
En op ons heil gedronken!
Minerva's geest dale op ons neer;
Hij voere ons op het pad der eer;
Dat hij ons aller brein verlicht' } bis.
Als 't werk moet zijn verricht. }

Minerva's zonen, hier vergaard,
Laat ons op vriendschap klinken!
En, om den bowl in 't rond geschaard,
De glazen ledig drinken.
Komt, drukken wij elkáar de hand;
Versterken wij den broederband,
Die telgen van één vaderland } bis.
Ter hoogeschool ompant.)
enz

Motto Kroegjool.

Studentenbede.

Humoristisch lied.

Maagd Minerva, trouwe hoedster,
Ik lig op mijn sponde neêr.
Ik heb haarpijn, kattenjammer,
Help mij op de beenen wêr.
Loddrig, môe zijn mijne leden,
Na den avond, zoo vol jool,
Die ik had met mijne vrienden,
Makkers van de hoogeschool.

Maagd Minerva, 't ware zonde,
Als ik het aan U verzweeg,
'k Wil deemoedig dus bekennen:
Mijne portmonnaie is leeg.

Breng mijn ^{vader}oomple in gedachten

Dat ^{hij}zij mij een wissel zend.

Eeuwig wordt gij dan geprezen
Door mij, den platzak student.

Nog 2 coupletten volgen, welke wij wegens plaatsgebrek
maar weglaten.

Keeren we na deze uitwijding tot onzen liederchat terug.
Beginnen we nu eens met den erotisch aangelegden dichter.
Hij zingt:

De bloksberg,
Alle mooie meisjes,
dat zijn me toch maar heksjes,
Past dus op je tellen!
falderalderiere . . . . .
Past dus op je tellen
voor haar lieve bekskes, —
Jong- en oud-gezellen!
falderaldera.

enz.

Wetende dat de Delftsche student zich gaarne in een dergelij-
k dichtgenre vermeit laten we er nog een volgen:

Remedie tegen buikpijn.
Wijze: *Wel wat zijn dat rare dingen.*
Trijntje buur ik kom 't u klagen,
't Scheelt mijn heele lichaam door
Ik heb zoo'n buikpijn alle dagen,
Is daar geen remedie voor.
'k Zou mij wel klistereen laten.
Ja, al was het zesmaal vijf
Dacht ik, dat het maar zou baten
Voor die nare pijn in 't lijf.

Het verdere is te erotisch voor het Studenten Weekblad.
Een overgang naar het juichend feest vinden wij in het
volgende.

Alles op zijn tijd.
Wijze: *Refrein uit Luthers drinklied.*
Wie niet bemint zijn leven lang
De wijn, de vrouwen en gezang,
Die is een dwaas, joeghei!

Wat heeft hij aan zijn geld en goed;
Hij blijft in voor er tegenspoed
Een houten klaas, joeghei!

Ik hoor niet bij dien grooten hoop,
Die draagt zoo'n mooien blauwen knoop
Al op de jas, joeghei!

Ik drink mijn glaasje op zijn tijd,
Ik schuw geen huizen waar men slijt,
Ik drink mijn glas, joeghei!

waarbij zich waardig aansluit:

Studentenleven.
Vrij studentenleven,
Heerlijk ideaal!

FEUILLETON.

De Zweedsche Lucifer.

Door ANTON TSCHECHEOFF.

(Vertaald voor het Studenten-Weekblad.)

(Slot.)

Het was al laat, toen de wagen van den rechercheur
voor de woning van den landvoogd stilhield.

„Wat voor 'n kerels zijn we toch”, zeide Tschubikow,
aan de bel trekkend, „we maken de menschen maar
ongerust”.

„Hindert niets, hindert niets... heb maar geen angst...
We kunnen zeggen, dat er een veer van den wagen ge-
broken is.”

Tschubikow en Djukowski werden op den drempel ver-
welkomd door een groote, statige vrouw van ongeveer drie
en twintig jaar, met zwarte wenkbrauwen en sterk roode
lippen. Het was Olga Petrowna zelf.

„Ah... zeer aangenaam!” zei ze, over het geheele
gezicht lachend, „ge komt juist op tijd voor het souper.
Jewgraf Kusjwitsch is niet thuis... Is bij den pope
blijven zitten... We kunnen het ook wel buiten hem
stellen... Zet u neer! Komt ge van een dienstreis?”

Gouden appels zweven
In uw voorportaal.

Dolle guitenstreken,
Joviale pret,
Nachten, ja soms weken,
Dikwijls laat naar bed.
Netjes in de kleeren,
Elegant en fijn,
Brommen ook de beeren
Steeds hun oud refrein!

enz.

Meer somber gestemd, hoewel blijken gevend van een
grondige kennis van onze zoo interessante studenten-maat-
schappij, is het volgende:

Wijze: *Ich hatt ein' kameraden.*

Inspice et cautus eris.

Als groen in Delft gekomen
En daarna geïnaugureerd,
Verandert men in student
En denkt zich een heele vent,
En wordt de knor genegeerd.
En wordt de knor genegeerd.

Spoedig is weg zijn maandgeld,
En leeft hij nu op de pof.
En verliest bijna al z'n tijd
Met Laga of de societeit,
En ziet zelden een prof.
En ziet zelden een prof.

enz.

Hoe fijn, hoe juist worden hierin de mistoestanden onzer
wereld geheeld. Geen ernst is treffender dan die welke
schuil gaat onder een schijn van oppervlakkigheid en spot.

Meer een kijk op zijn innerlijk leven geeft de volgende
poëet, die technisch uitgerust zijn pegasus bestijgt.

De groote passer!

Wijze: *Ich hatt' einen kameraden.*

Eens had 'k een grooten passer,
Van vorm een beetje zwaar,
Al was 't er geen van Richter,
Want die zijn heel wat lichter,
Toch had 'k hem nog drie jaar.

Een punt was krom gebogen,
Maar dit raakte mij geen zier,
Want men moet bij 't construeeren
De kracht van 't hout probeeren,
Van 't hout en van 't papier.

enz.

„Ja... er is ons, moet u weten, een veer gesprongen”,
begon Tschubikow, het salon binnentredend en zich in een
leunstoel neervleidend.

„U moet... dadelijk overrompelen!” fluisterde Dju-
kowski hem toe. „Overrompel haar!”

„Wagenveer... Hm... ja... toen reden we maar
hierheen”.

„Overrompel haar, zeg ik. Als u veel bokkesprongen
maakt, gaat ze lont ruiken”.

„Nou, doe wat je wilt, maar stel mij daarvan vrij”,
fluisterde Tschubikow, terwijl hij opstond en naar het venster
ging. „Ik kan het niet! Je hebt den pot op 't vuur gezet,
en moet het nu ook maar opeten”.

„Ja, een wagenveer...” begon Djukowski, op de vrouw
van den landvoogd toetredend en met zijn langen neus
snuivend: „We zijn eigenlijk niet gekomen om... eh —
eh... te souperen, en ook niet om Jengrof Kusjwitsch.
We zijn hier gekomen om u, genadige vrouw, te vragen:
Waar is Mark Iwanowitsch, dien ge vermoordt hebt?”

„Wat? Wat voor een Mark Iwanowitsch?” stamelde de
vrouw van den landvoogd, en haar gezicht werd plotseling
overtogen door een donkerroode kleur, „Ik... ik begrijp
u niet”.

„Ik vraag u in naam der wet! Waar is Kljausow? We
weten alles!”

„Door wien?” vroeg de vrouw van den landvoogd zacht,
Djukowski's blik niet langer kunnende verdragen.

De geachte inzender deed ons dit buiten mededinging geworden. Hoe jammer!

Daar het leven zoo rijk is aan afwisselende gebeurtenissen, daar zoo meenigeen struikelt over de rots der luiheid, terwijl zooveel jonge levens zich verliezen in den poel der passies, verwondert het ons niet een gedicht aan te treffen als het volgende:

Fuiven.

Wijze: *Daar was eens een meisje loos.*

Een studentje naar den aard,
die hield van fuiven, die hield van fuiven.
Een studentje naar den aard,
fuifde maar steeds en onvervaard.

Leeren deed hij heelemaal niet,
door dat fuiven, door dat fuiven,
leeren deed hij heelemaal niet,
zoo als men zoo dikwijls ziet.

Eindelijk had de pipa genoeg,
van het betalen, van het betalen,
eindelijk had zijn vader genoeg
van de beeren van zontjes kroeg enz.

Het verdere spreekt van zelf en weet een ieder reeds lang,

Studentenlied.

Wijze: *Daar was eens een studentje.*

I

Daar was een studentje,
Dat had zooveel plezier,
Hij had een aardig centje
En hield ook veel van bier
En als een vriend hem in de kroeg
Om vijf en twintig gulden vroeg
Dan zei hij: Hier heb jij er tien,
Ik hoef ze niet terug te zien enz.

Dit vers verloopt verder juist als het voorgaande.
En wijders nog:

Nachtscène.

I

Twee studentjes vroolijk en vrij,
Die kwamen terug van een fuif,
Ze waren zoo vroolijk, ze waren zoo blij.
't Kwam allemaal van die fuif.
En juichend klonk uit aller macht,
Hun vroolijk lied door de stille nacht:
Van tralulalalalom, tralula . . . . enz.

Dat onder ons, studenten, ook de weemoed zulk een invloed heeft, wij hadden het niet durven vermoeden.

Weemoed.

1. Een droevige merel
zat in een boom.

"Wees zoo goed, ons te zeggen waar hij is!"

"Maar hoe weet u het?" wie heeft het u verteld?"

"We weten alles! Ik eisch het in naam der wet!"

De rechercheur, die moed schiep uit de verlegenheid van de vrouw van den landvoogd, trad op haar toe en zeide:

"Toon ons hem en we zullen gaan. Maar anders..."

"Waarvoor moet u hem dan hebben?"

"Waarvoor deze vragen? Ik verzoek u, hem ons te toonen!"

U siddert, bent verward... Ja, hij is vermoord, en als u het dan wil weten, door u vermoord! Uwe medeplichtigen hebben u verraden!"

De vrouw van den landvoogd verbleekte.

"Laten we dan gaan," zei ze zacht, haar handen wringend.

"Hij is bij mij in het dampbad verstopt. Maar, om Godswil, zeg niets aan mijn man! Ik bid u! Hij zou het niet overleven!"

De vrouw van den landvoogd nam een grooten sleutel van den wand en ging haar gasten voor door de keuken naar den tuin. In den tuin was het donker. Een fijne motregen viel neer. Zij ging voorop. Tschubikow en Djukowski stapten achter haar aan door het hooge gras. De tuin was zeer groot. In het donker teekenden zich de silhouetten van boomen af, en daartusschen door schemerde de omtrek van een klein huisje met een steenen schoorsteen.

"Dat is het badhuis" zei de vrouw van den landvoogd.

"Maar ik bid u, zeg niemand er iets van!"

Toen Tschubikow en Djukowski op de badiñrichting

Hij zong:

Wiedewiet—wiet—wiet.

2. Een droevige kerel
hing aan een boom.

Hij zong:

Niedeniet—niet—niet.

3. Toen werd de merel erg verschrikt
En vloog heen
En de kerel bleef alleen.

4. En door de woudstilt'
Klonk zijn lied

Niet—niet—

Niedeniet—niet—niet.

Eindigen we ditmaal met dezen welgemeenden raad aan u, studenten:

Studenten, komt, drinkt nu

Den beker eens uit,

En zingt maar weer lustig,

Al heb je ook geen duit.

Weest vroolijk! enz.

Wellicht melden wij nog wat naders omtrent de portefeuille met inzendingen.

SOCIALE AANGELEGENHEDEN EN WETENSCHAP.

Entropie.

Bij de bestudeering van de wetenschappen die den naam van exact dragen, is het mogelijk twee wegen te volgen, welke zoowel in richting als in uitkomst totaal verschillend zijn. De eene zou men kunnen noemen die van het kennen en de andere die van het weten. En dan is het de eerste weg die het meest op den voorgrond treedt. Immers, het is met de meesten van hen, die zich met een wetenschappelijke studie bezighouden, over het algemeen te doen om een zoo groot mogelijk materiaal van feiten en wetten te verzamelen, die dan later op de eene of andere wijze weer aan de menschheid dienstig kunnen zijn. Eu is dit niet ook de meest hooge opvatting der exact-wetenschappelijke studie, het doordringen in de wetten der natuur, met het doel die natuur zelve aan den mensch onderdanig te maken? Het is geen wonder dat in een tijd waarin alles gericht is op het practische gebruik dat men van een zaak kan maken, de meer bespiegelende zijde van den menscheelijken geest eenigszins op den achtergrond raakte, ja in discredit kwam. Er is dan ook geen tijd voor den gemiddelden mensch zich bezig te houden met vraagstukken rakende de meer innerlijke snaren der natuur, er is geen tijd om door te brengen in bespiegelingen over het eigenlijk wezen waarvan de uiterlijke wetten en verschijnselen toch slechts de vorm zijn waaronder dat innerlijke zich verbergt.

toegetreden waren, zagen ze op den deur een reusachtig hangslot.

"Houd kaarsen en lucifers klaar!" fluisterde de rechercheur zijn helper toe.

De vrouw van den landvoogd opende de deur en liet haar gasten binnen.

Djukowski streek een lucifer af en verlichtte het voorportaal. Midden in deze ruimte stond een tafel. Op deze tafel, stond naast een kleine, dikbuikige Samowar, een soepterrine met koud geworden koolsoep en een schotel met de overblijfselen van een saus.

"Vereer!"

Men trad de kamer daarnaast, die met het dampbad binnen. Daar stond eveneens een tafel. Op de tafel bevond zich een groote vleeschschaal met een stuk ham, een flesch brandewijn, schotels, messen en vorken.

"Maar waar is hij nu?... Waar is de vermoorde?" vroeg de rechercheur.

"Hij ligt boven op de kachel!" fluisterde de vrouw van den landvoogd, nog altijd bleek en sidderend.

Djukowski nam de kaars en klom naar boven. Daar lag hij, een lang menscheelijken lichaam, dat daar als neergeworpen lag. Het lichaam snurkte zacht...

"Men houdt ons hier voor den gek, verduiveld!" schreefde Djukowski. "Dat is hij niet! Hier ligt er een springlevend!... Hé, wie ben je, voor den duivel?"

Het lichaam haalde zwaar adem en begon zich te bewegen.

En daarom is het onpraktisch om in het S.-W., gelezen door zoo bij uitstek praktische menschen iets te gaan schrijven over entropie dat niet te gebruiken is bij stoomketels of centrale verwarming, dat eigenlijk geheel subjectief is en dat bovendien nog de mogelijkheid heeft van absoluut fout te zijn. Doch ter verontschuldiging van een zoo onpractische liefhebberij kan misschien één vraag aangevoerd worden, en wel, wat heeft de mensch, als mensch, versta wel, niet als mijnheer X, handelaar in ketels of mijnheer IJ, fabrikant van verwarmingstoestellen, maar als denkende geest er al aan of hij op een college hoort dat entropie een ding is dat $= \Sigma \frac{Q}{\tau}$ en dat voortdurend toe-

neemt, wat erg jammer is met het oog op al den verloren arbeid. Wat heeft de mensch als geest er aan dat allemaal te weten, wanneer hij niet tracht door overdenking zich een beeld te vormen van de plaats die deze uiterst belangrijke grootheid in de natuur in betrekking tot ruimte, tijd en energie inneemt. Er is wel een gevaar in dat zich verdiepen in een zuiver philosophische bespiegeling, en dat is, de mogelijkheid van de plank mis te slaan, maar ten slotte is er nu toch wel niets wat zoo heelemaal absoluut mis is en bovendien de ontwikkeling die het verstand opdoet bij een poging eens buiten en boven dictatenstudie te stijgen, is altijd meegenomen. Dan is er nog iets; door het lezen van een artikel worden dikwijls in een ander gedachten opgewekt die er reeds in potentiaal in aanwezig waren en slechts wachtten op het moment harer bevrijding, gedachten die kunnen voeren tot een dikwijls voor beide partijen interessante en leerzame discussie. En wanneer zulk een discussie niet vervalt in dat wat men wel eens de S.-W. toon genoemd heeft, (natuurlijk zeer ten onrechte) is er misschien voor derden ook wel iets interessants uit te halen.

Als uitgangspunt dient het feit, dat omstreeks het midden der vorige eeuw het verband ontdekt werd dat er bestaat tusschen warmte en arbeid, en dat de fundamentele wet werd vastgesteld, dat een zekere hoeveelheid warmte equivalent is met een hoeveelheid arbeid, men dus in de warmte te doen heeft met een vorm van arbeidsvermogen. Verder bleek het mogelijk warmte en arbeid in elkaar om te zetten, maar, en hier ligt het fundamentele punt der questie, slechts tot zekere grens, wel laat zich arbeid willekeurig in warmte omzetten, maar omgekeerd slechts voor een gedeelte. Hier ligt het begrip der entropieverandering. Men spreekt van de warmte als van een arbeidsvermogen dat lager potentiaal heeft enz., wat natuurlijk slechts uitdrukkingen zijn voor het feit, dat er in de natuur een bepaalde neiging bestaat, de omzetting van arbeidsvermogen in één richting te doen plaats hebben. De soorten van arbeidsvermogen zijn equivalent en toch niet hetzelfde, ze zijn gelijk en niet gelijk en in ons heelal heerscht de tendenz de eene soort te bevoordeelen ten koste van de andere. Deze antimomie zou nu op zich zelf nog zoo erg niet zijn, wanneer niet bij de toepassing der entropiewet op een meer philosophische tijd- en ruimte-opvatting dingen voor den dag

kwamen, die met de gewone ervaringen geheel in tegenspraak zijn. Om dit nader in te zien is het goed zich een denkbeeld te vormen wat eigenlijk de energie is met betrekking tot ruimte, tijd en substantie. Het is mogelijk van deze vier grootheden, die tot elkaar in betrekking staan, er één uit de anderen te definieeren, of m. a. w. er één op te vatten als de grondoorzaak, die zich als de drie anderen aan ons openbaart. Welke men nu neemt doet er betrekkelijk weinig toe en het gemakkelijkst is wel te zeggen dat de energie is datgene wat zich in ruimte, tijd en massa aan ons te kennen geeft. Hiermede is direct gezegd dat ruimte, massa en tijd slechts secundaire subjectieve voorstellingen zijn, die niet objectief buiten het niet-ik hun bestaan vinden, doch slechts als voorstellingswijzen van het ik-zelf door de werking van het niet-ik, de energie op het ik, de geest ontstaan. Men zou nu kunnen tegenwerpen dat ook ruimte, tijd en massa weer niet zonder meer directe bewustzijnsvormen zijn, dat ruimte en tijd zich slechts weer te kennen geven door beweging, maar tenslotte blijft het waar, dat de bovenstaande beschouwing een direct beeld geeft der energieverhouding tot de andere eenheden, al is het mogelijk het verband eenigszins anders op te stellen. Het is echter noodzakelijk het begrip massa uit te breiden tot al datgene, wat in tijd en ruimte drager kan zijn van de energie, dus b.v. de onstoffelijke ether. Een eigenaardig licht op het verband der drie grootheden, die we zouden kunnen beschouwen als energie-ontbondenen, werpt de ontdekking, die wij ook aan de 19de eeuw verschuldigd zijn, van het behoud der materie. Wat toch is het geval? Wat er ook over ruimte en tijd door verschillende denkers beweerd is, op één punt heerscht eenstemmigheid en wel op de onmogelijkheid voor ons bewustzijn ons die anders voor te stellen als oneindig, waar het dus geldt ruimte en tijd met een derde eenheid samen te voegen die er onverbrekkelijk mede verbonden is, daar voert het denken als van zelf tot de oneindigheid der massa in ruimte en tijd of de wet van het behoud der stof en het feit der met massa, hier in den zin van ether gevulde ruimte. De drie componenten der energie voeren aldus tot een oneindigheid in alle deelen, en de ontdekking van de oneindigheid der energie in tijd, ruimte en massa, zou feitelijk door het redeneerend verstand alleen kunnen worden afgeleid.

Reeds boven werd aangeduid dat het niet noodig is, dezelfde verdeeling te volgen om tot een analoog resultaat te komen; het is ook niet noodzakelijk de 4 genoemde grootheden te gebruiken, men zou b. v. beweging en ruimte als eenheden kunnen aannemen, de tijd als afgeleid hiervan beschouwende enz. Een voorbeeld van een geheel andere uitwerking van hetzelfde idee levert de Indische opvatting der drie eigenschappen van de stof. Volgens deze leer openbaart zich de Heelalstof door en verbergt zich achter de drie Guna's of eigenschappen Rayas, Tamas en Sattwam, die men zou kunnen weergeven door beweging, traagheid en harmonie. Men ziet dat hoewel de gebruikte eenheden geheel verschoven zijn, toch het resultaat van

(Zie vervolg Tweede Blad.)

Djukowski stiet hem met den elleboog aan.

Het lichaam stak de handen omhoog, rekte zich uit en hief het hoofd op.

„Wie kruipt daar?” vroeg een heesche, zware bas. „Wat moet je?”

Djukowski hield den onbekende de kaars voor het gezicht en schreeuwde het uit. Aan den donkerrooden neus, aan de slordige, ongekamde haren, aan den zwarten knevel, waarvan de eene punt omhoog stak, herkende hij den kornet Kljausow.

„Gij? Mark . . . . Iwanitsch? Onmogelijk!”

De rechercheur zag omhoog en verstijfde. . . .

„Ja, dat ben ik . . . . En dat ben jij, Djukowski! Wat brengt je hier, voor den duivel? En wat is dat daar beneden? Kijk, de rechercheur! Hoe komen jelui hier?”

Kljausow ging vlug naar beneden en omarmde Tschubikow. Olga Petrowna sloop de deur uit.

„Hoe komen jelui hier toch? Laten we er eens op drinken, voor den duivel! Juchheissassa! . . . Alloh, drink! Maar wie heeft jelui hier toch gebracht? Hoe wist je dat ik hier ben? Kan me ook niet schelen! Vooruit, drink mee!”

Kljausow stak de lamp aan en schonk drie glazen brandewijn in.

„Dat is te zeggen, ik begrijp je niet goed!” zeide de rechercheur met een gebaar van radeloosheid. „Ben je het nou, of ben je het niet?”

„Mooi, best! Je zoudt wel wat willen gaan moraliseeren,

is 't niet? Spaar je die moeite. Kom, Djukowski, jongen, drink eens uit! Gandeamus igitur. . . . Wat gaap je me aan! Drink!”

„Ik begrijp er al minder van”, zeide de rechercheur, zijn glas werktuigelijk leegdrinkend. „Waarom ben je hier?”

„Waarom zou ik hier wegloopen, nu ik het hier goed heb?” Kljausow dronk zijn glas uit en nam een stuk ham.

„Ik leef bij de vrouw van den landvoogd, zooals je ziet. „In de wildernis en de eenzaamheid. Drink! Ze deed me verdriet, mijn waarde! Ik kreeg medelijden met haar en leef nu hier in dit verlaten badhuis zoowat als een kluisenaar . . . . Ik vergeteer. De volgende week ga ik weer naar huis . . . . Het wordt al mooi vervelend. . . .”

„Onbegrijpelijk!” zeide Djukowski.

„Wat is daar nou voor onbegrijpelijks aan?”

„Onbegrijpelijk! In godsnaam, hoe is uw laars dan in den tuin terecht gekomen?”

„Waarom moet je dat weten? Dat gaat je niets aan . . . Maar drink toch, en laat anders de duivel je halen! Je hebt me wakker gemaakt, drink nu tenminste! Een mooie geschiedenis, mijn waarde, was dat met die laars. Ik wou, niet naar Olga toe . . . . Was niet dronken, weet je; alleen! een beetje sufferig . . . . Ze komt aan mijn venster en begint te schelden . . . . Je weet wel hoe de vrouwen . . . . Ik, zoo vol als ik was, neem een laars en smijt hem haar na . . . . Ha ha . . . . Scheld niet, schatje! Ze klimt het venster binnen, steekt de lamp aan en begint er op te slaan. Sloeg

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 12 OCTOBER 1905. No. 2.

een, zich in drieën uitende eenheid reeds door de oude Indische denkers, zonder eenige hulp van exacte natuurkunde, alleen door filosofische bespiegeling werd afgeleid. Voert ons de redeneering niet als van zelf tot de westersche Theologie, en de Christelijke drieëenheid? De overeenkomst is opvallend genoeg en de mogelijkheid van een zich in drieën openbarend heelal waarvan dan de drie laagste weerspiegelingen ruimte, massa en tijd, of zoo men wil de 3 Guna's zijn, blijkt niet zoo geheel in strijd met moderne natuurkundige beschouwingen. Voor wie neigt tot bespiegelen overdenken, is hier een ruim veld van werkzaamheid.

Het is opmerkelijk hoe de oneindigheid van tijd, ruimte en substantie zich niet slechts naar eene zijde openbaart, maar men hier wel degelijk te doen heeft met een polair verschijnsel. Immers, kunnen wij al de ruimte in onze gedachte doen toenemen en voortdurend grooter worden, het is evenzeer mogelijk diezelfde ruimte te verdeelen en weer te verdeelen zonder dat het voor het denkend verstand mogelijk is de grens te ontdekken waarachter geen verdere verdeling mogelijk zou zijn. Met andere woorden: de oneindigheid van de ruimte en evenzeer die van den tijd is dus een verschijnsel van polaire aard, zoowel naar het oneindig kleine als naar het oneindig groote. Wat betreft de massa, hier in haar meer ruimere beteekenis van energiedrager in tijd en ruimte, springt deze bijzonderheid niet zoozeer in het oog, en men zou zelfs geneigd zijn, denkende aan de atoomhypothese, te zeggen dat in dit geval de derde persoon der drieëenheid een inbreuk maakt op de algemeene wet, zoo er niet andere gronden waren waarop een oneindige deelbaarheid der massa met eenig recht kan verdedigd worden. De atoomhypothese toch leidde als vanzelf tot de beschouwing van het verband der atomen onderling, en al ware het ook alleen met het oog op dit reeksvormige verband, zooals het is uitgedrukt in de atoomgewichtstabel zou het bespiegelen denken gerechtigd zijn tot een verdere verdeling der stof als tot het atoom te besluiten. Maar er is meer, en de moderne Natuurkunde met haar electronentheorie, de verrassende uitkomsten van het radiumonderzoek enz. dragen er het hunne toe bij, de wetenschap te voeren tenminste tot een grootheid van hoogere en kleinere orde dan de oude eenheid. En er is volstrekt geen reden waarom een verdere versplitsing niet tot de mogelijkheden zou behooren, wanneer dan ook niet tot die waarover het physisch experiment te beschikken heeft. Het blijkt dus dat het met de gewaande uitzondering der massa niet zoo erg is als zich oppervlakkig deed aanzien, en op logische gronden is er weinig tegen te zeggen, zich de energie voor te stellen als datgene wat in openbaring zich vertoont van drie zijden, als ruimte, tijd en massa, welke drie componenten wij kunnen beschouwen als van onderling polaire oneindigheid, dat wil zeggen, zoowel naar boven als naar beneden.

Een min of meer practisch resultaat dat uit deze en dergelijke beschouwingen kan voortvloeien, is een groote

me, sleepte me hierheen en sloot me op. En ik bleef hier van liefde, brandewijn en ham! Maar waar, waar ga je heen? Tschubikow, waar ga je heen?"

De rechercheur liep de badinrichting uit Djukowski volgde hem, terwijl hij het hoofd liet zinken. Beiden bestegen zwijgend den wagen en reden weg. Nog nooit was de weg hun zoo lang en vervelend toegeschenen als ditmaal. Beiden zwegen. Tschubikow sidderde gedurende den geheelen zit van woede. Djukowski verborg zijn gezicht in den kraag van zijn jas, als vreesde hij, dat de duisternis en de motregen op zijn gezicht het schaamrood zouden ontdekken.

Thuis gekomen, vond de rechercheur dokter Tjutjuew bij zich. De dokter zat aan tafel en bladerde zuchtend in de „Noira”

„Alles staat weer op stelten! zeide hij, terwijl hij den rechercheur met een treurig lachje groette. Alweer Oostenrijk!... En ook Gladstone in zekeren zin”.

Tschubikow wierp zijn hoed op tafel en sidderde.

„Duivelsskelet! Laat me met rust! Ik heb je wel duizendmaal gezegd, bij mij niet met je vervloekte politiek aan te komen! 'k Heb wel wat anders in mijn hoofd! — En jij!” aldus wendde Tschubikow zich tot Djukowski, terwijl hij zijne vuisten balde, „Jij.... jou vergeef ik het mijn heele leven niet meer!”

uitbreiding van levens- en wereldopvatting. Dit verdient nadere toelichting.

Denken wij ons het leven als die functie welke in voortdurend stijgende ontwikkeling zich te midden van krachten van het heelal tracht te verdichten in steeds scherper afgescheiden centra, dan is het duidelijk dat ten opzichte van dit leven of wel van het meer of minder gecentraliseerde bewustzijn de drie componenten der energie slechts een relatieve waarde als verschijningsvormen kunnen hebben. Of met andere woorden: het is onmogelijk voor een bewustwordend centrum eenige maat aan te leggen aan de ruimte der ruimte, de tijd van den tijd of de massa van de massa als zoodanig. Het is dus voor een dergelijk beschouwend individu onmogelijk zich een denkbeeld te maken van de absolute waarde der hem omringende voorwerpen in een der drie gevallen, wat duidelijk blijkt uit het feit dat de woorden licht en zwaar, groot en klein, lang en kort slechts een beteekenis kunnen hebben ten opzichte van een vooruit en willekeurig vastgestelde eenheid. Stellen wij ons nu niet op een exclusief standpunt dan volgt uit deze beschouwing dat wij ons het leven moeten denken als absoluut onafhankelijk van een of andere betrekkelijke grootte, van lengte, massa of tijd, wij dus redelijk moeten toegeven de bestaansmogelijkheid van wezens welke wereldafmetingen millioenen malen grooter of kleiner zijn dan de onze. Tot welke slotsom deze conclusie kan leiden zal in het verdere duidelijk worden, doch ter verduidelijking kan misschien het volgende nog dienen. Tolstoj laat in „Opstanding” Simonson de balling de stelling verdedigen dat alles in de natuur beziel is, en dus ook de aarde. Simonson vraagt zich af of niet een bacterie, den mensch onderzoekend, tot de conclusie komen moet met een onbezielde voorwerp te doen te hebben en besluit dan door analogie dat de aanname van de onbezielde van de aarde slechts voortspruit uit het beperkte waarnemingsvermogen van den mensch. Aan den anderen kant staat nu hier tegenover, dat het mogelijk is zich een wezen te denken, zóo groot dat het de gansche menschheid en de geheele vegetatie op de aarde voor een gewone werking van de doode stof houdt evenals voor de microscopie er vele dingen voor doode werkingen werden gehouden die bleken levensfuncties van kleine organismen te zijn. Is het, dit in het oog houdend, niet mogelijk, dat ook voor ons nog veel verluierd is van het eigenlijke bezielende der zoogenaamde werkingen der „doode natuur”? In aanmerking genomen de boven afgeleide relativiteit der drie fundamentele eenheden is hiertegen niets te zeggen er is essentieel geen verschil tusschen de wording en het ontstaan van een zonnestelsel en het in gloeiing komen en uitdooven van een atoom Natrium, en één trillingsphase van datzelfde atoom, waarvan er vijfhonderdbiljoen gaan in het millioenste deel van een seconde is bv. relatief gelijkwaardig met den omloop der nachteveningen voor welks ontdekking de waarnemingen van opeenvolgende geslachten noodig waren.

Om nu tot de entropie terug te keeren, dienen wij eerst na te gaan welke plaats de energie in het stelsel van de vier beschouwde grootheden heeft. Waar wij de energie beschouwen als een functie ontbonden in ruimte, massa en tijd, en waar wij tot de conclusie kwamen van de onderling

„Maar.... de Zweedsche lucifer! Hoe kon ik dit nu ook weten?”

„Loop naar den Satan met je Zweedschen lucifer! Ga weg en erger me niet meer, anders maak ik de duivel mag weten wat van je! Laat ik je hier niet meer zien!”

Djukowski kromp ineen, nam zijn hoed en ging.

„Ik ga me bedrinken!” besloot hij, toen hij de deur uit was, en hij slenterde in treurige stemming naar de herberg toe.

Toen de vrouw van den landvoogd uit de badinrichting terug kwam, vond ze in het salon haar man. Waarvoor was de rechercheur hier? vroeg hij.

„Hij was gekomen, om te zeggen, dat Kljausow gevonden is. Hij was in 't geheel niet vermoord. Hij leeft en is volmaakt gezond.... Stel je voor, men heeft hem bij een vreemde vrouw gevonden!”

„Ach, Mark Iwanitsch. Mark Iwanitsch!” zuchtte de landvoogd, de oogen naar den zolder opslaand. Heb ik je niet altijd gezegd, dat liederlijkheid nooit tot iets goed kan leiden? En je hebt me nooit willen gelooven!”

polaire oneindigheid dezer drie ontbondenen, daar is het duidelijk dat er geen andere aanname mogelijk is die het verstand bevredigt dan die welke de energie beschouwt als van polaire oneindigheid zoowel ten opzichte van ruimte, als van massa en van tijd, en tot hier is er dan ook in het systeem geen tegenspraak. De oneindigheid opent zich en er is niets dat een heldere blik in de toekomst tracht te verstoren. Er kan niets verloren gaan, de energie is eeuwig, niets kan uitdooven, en er is een oneindigheid van leven en beweging in het heelal.

Delft.

(Slot volgt.)

FOLRAX.

Johan van Manen in Delft.

Door het Theosofisch Hoofdkwartier te Amsterdam is een propagandatocht door Nederland georganiseerd, met Johan van Manen als spreker. Dit is in de Theosofische wereld in zover een bijzonderheid, dat Van Manen, bezet met werk de geheele Vereeniging betreffende, slechts weinig voor de Nederlandsche Afdeeling kan doen en nog maar zelden in Nederland verblijft houdt. Zijn vertrek, eenige jaren geleden, was een duidelijk merkbaar verlies, daar hij tot de weinigen behoort, die behalve Theosofen ook goede sprekers zijn. Vandaar dat we met graagte van de gelegenheid om Van Manen in Delft te krijgen hebben gebruik gemaakt en voor deze lezing meer propaganda maken dan gewoonlijk voor een Theosofische lezing gemaakt wordt. Hier is dus voor hen, die eenige aantrekking tot de Theosofische ideënwelt gevoelen, een zeer geschikte gelegenheid met die wereld kennis te maken.

Een tweede reden voor meerdere bekendmaking is gelegen in het feit dat het Spiritisme zich in het afgelopen jaar sterk heeft uitgebreid. Het houden van tafeldansen enz., is zoo algemeen geworden, dat een ernstig woord van waarschuwing noodzakelijk is. Met het oog hierop is als onderwerp van de voordracht gekozen: „het leven na den dood”.

Mogen vele Spiritisten aan dezen oproep gehoor geven en a. s. Dinsdag de vergadering bezoeken.

I. L.

LITTERATUUR EN KUNST.

Mijmering.

Mijn eenig willer is:
het vredig voelen van dit oogenblik
heel zacht te zeggen.

Omdat ik nu wel wou

dat alles weer zoo was als ééns,
Dat weer mijn dagen kwamen als toen:
Een lange stoet blankvoet'ge maagden
stille tredend op de maat
Van eene lieve simple melodie.
En elk droeg bloemen.
De een had zich een krans van witte winde
gewonden door het korengouden haar
en jonge lippen lachten blij. —
Een ander droeg veel donker-roode rozen
in beide blanke handen voor zich uit,
zooals een jonge moeder draagt heur eerste kleine
en 't peinzend oog is vocht, van vreemden weemoed.
Dan zong één zachtken een oud lied;
„de wijze zingt nog in mij na”.
Haar volgt een stille vrome zuster, —
in blank en zwart. —
gebeden prevelend. —
„Kend' ik ze nog!”

O, indien 't mocht zijn
dat die zoo lieve dagen
van 't lief verleden wederkeerden.
Dan wild' ik u wel alles geven
mijn Goede, die gekomen zijt,
omdat ik nu wel wou,
dat alles weer zoo was als ééns,
daarom ga ik heel stil
met zachten glimlach 't leven door.
Gansch zonder verlangen
en wacht.... en wacht....
tot weer een Zonnedag zal dagen.

Amsterdam.

W. VAN DER VELDE.

Sonnetten.

I.

Ik ben de zee, en in mijn grondloos zijn
weerspiegelt zich de blauwe oneindigheid
die gij, mijn lief, vervult met blijden schijn,
stralende hoog in gouden heerlijkheid.

Ik ben de zee, in eeuwiglijk gedein
gaan om de wijde kusten, staag verwijd
de golven, spiegelend in veelvuldigheid
uw beeld, dat nimmer u gelijk kan zijn.

Ik ben de zee, de zee. De golven dringen
omhoog en weten van de diepte niet,
en elk keert weer, in wat hij even vliedt,
rusteloos wisselend; en samen zingen
ze om het licht, dat zij van u ontvingen,
van Liefde eindeloos een eeuwig juichend lied.

II.

Stil wil ik wonen op mijn hoogen berg en
met u alleen, verheven, als een koning,
zien in het dal, waar waanverblinde dwergen
van 't heilig Leven doen de kluchtvertooning.

Zoo wil ik in mijn hoog verheven woning
voor hen mijn Liefde en mijn smart verbergen,
wijl ik van hun baldadigheid verschooning
niet vragen kan, en niet verstaan mag vergen

van die in 't duister van het levensdal
hun dagen slijten, en den berg ontwijken,
waar van den top het groote Leven wenkt,
en grootheid haten, die hunne kleinheid krenkt.

Hoog boven hun gedoe verheven, zal
hun slijk, hun vloek, hun lach ons niet bereiken.

Amsterdam.

v. H.

Het Duel.

Tooneelspel in 3 bedrijven, naar het Fransch door
HENRI LAVEDAN.

Vertaling van A. VAN SPRINKHUIZEN.

Gespeeld door het Rotterdamsch Tooneelgezelschap.
Dir. P. D. VAN ELJSDEN.

Maandagavond werd dit stuk voor volle zaal alhier gespeeld.
Het gegeven waarop dit stuk berust is: het conflict ontstaan
uit tweërlei zienswijze.

1e. Het is geoorloofd — d. w. z. het is voor jezelf te ver-
antwoorden — dat een getrouwde vrouw, (die een ongelukkig
huwelijk heeft) —; verliefd op je is, — terwijl ge zelf ook
voor haar liefde gevoelt, — deze liefde te belijden; — en
met haar in liefde te gaan leven;

2e. Dit is een schandelijke daad — die men niet met
zijn geweten kan overeenbrengen.

Deze verschillende zienswijzen worden nu door den schrijver
tegenover elkaar geplaatst.

Hij laat een „atheist,” een „vrijdenker” zich aangetrokken
gevoelen — verliefd worden — op de vrouw — van een zijner
patienten. In diens broer — een priester — biechtvader van
deze vrouw — geeft hij den man bij wiens godvruchtige over-
tuiging zij steun zoekt, voor het gevaar dat zij voelt dreigen,
voelt naderen, en waar ze voor terugdeinst: het hare liefde
te moeten openbaren aan den man, dien zij werkelijk zeer
bemint.

De eene huldigt de eerste zienswijze; de tweede — pries-
ter — de andere.

Men zou uit het conflict, het „duel” der broeders, den
òndergang, de nederlaag van één verwachten: òf de zegepraal
van de eerste opvatting, òf de overwinning der andere. Dit
ware logisch geweest en in den geest van 't stuk.

De schrijver meent anders.

Hij zendt den priester naar Azië — laat den slechten echt-
genoot sterven en het andere span samen huwen.

Men is zoo altemaal tevreden en vergenoegd.

Wat mij in 't stuk treft is:

1e. Dat naast goede gedeelten slechte dito's aanwezig zijn.
2e. Dat de schrijver klaarblijkelijk te veel zijn schema voor

oogen hield, dit niet in zich verwerkt heeft, in dien zin, dat het een stuk van zijne schepping geworden is.

3e. Dat hij een beschaafd man is, maar dat hij nooit zeer hartroerende werken zal leveren en dat hij geen groot kunstenaar is.

Een acteur moet tooneelspeler geboren zijn.

Aangeleerdheid mag slechts vervolmaking zijn van iets dat reeds aanwezig is.

Men heeft „talent” voor tooneelspelen.

Men leert op tooneelschool of waar „tooneelspelen” enz., men doet feitelijk niets als ingeboren kiemen ontwikkelen tot groeikracht en daarna tot bloei brengen.

Maar wat ik daareven talent noemde verschilt van zoogenaamden aanleg.

Iemand kan aanleg hebben voor tooneelspeler en trouw studeerende brengt hij 't nooit verder dan de goede middelmatige tooneelspeler, die niet hindert, niet roert, niet treft omdat hij geen kunstenaar is, en dus niet kan roeren, niet kan treffen.

Zoo vindt men veelal bij tooneeldilettanten. Deze zijn aangelegd voor tooneel- (dit blijkt omdat ze vrijen-tijd-tooneelspelen) maar missen den drang tot voortdurend-hun-leven-er-aangeven. Dit zijn veelal geen kunstenaars.

Onder beroeps-acteurs daarentegen zijn velen, die het spelen doen om den broode, zonder meer, of uit sleur, of uit een soort te verheven eerezucht, die een uiterlijke geschiktheid wil gebruiken om het oppervlakkige van tooneelglorie deelachtig te worden.

Tooneelspelen is een kunst.

Die „goede” acteurs zijn, zijn kunstenaars.

Een kunstenaar bezit iets — ik weet niet wat — dat hem in de uitoefening van zijn beroep, en misschien ook daarbuiten, van gewone menschen — niet-kunstenaars — onderscheidt.

Dit te constateeren in iemand zou taak der kritiek kunnen zijn.

Een kunstenaar (acteur) kan op zich zelf foute dingen doen in zijn spel (n.m. fout in alledaagschen zin), die toch mooi zijn.

Maandagavond was de heer F. Tartaud voor mij een van hen, dien ik tooneelkunstenaar zou willen noemen, de heer Nico de Jong een tooneelspeler zonder meer, een soms hinderlijk, soms niet hinderlijk persoon op 't tooneel.

Over Alex. Faassen heb ik geen oordeel. Deze behoort noch tot de een noch tot de andere categorie, wat natuurlijk ook kan.

Slechts dat hij wat te zoetig speelde.

Mevrouw Tartaud was in goede toiletten een waardige partner voor haren man.

De overigen waren redelijk, terwijl de aankleding van het stuk nog al goed was.

Een uiterst interessante avond was het wel. Een bedroevend feit is 't altijd dat zoo weinig studenten tooneelvoorstellingen bijwonen, althans hier in Delft.

Duurte kan geen reden zijn.

Wat dan?

Delft.

V. B.

BOEKBESPREKING.

Vondels Lyriek.

Bloemlezing van Van Elring.

Bij 't bespreken van deze bloemlezing zijn er twee verschillende punten die 't eerst voor de hand liggen n.l. ten eerste: Bestaat er behoefte aan de uitgave van de bloemlezing of is reeds van te voren de verzameling hoe goed zij ook moge zijn veroordeeld omdat zij overbodig is, ten tweede is de verzamelaar er in geslaagd in die bloemlezing zoo niet alle dan toch de mooiste gedichten van den schrijver op te nemen en ze in juiste volgorde te schikken. Wat 't eerste punt betreft schijnt 't mij toe dat een bloemlezing van Vondels lyriek in een lang bestaand hebbende leegte voorziet. 't Is minstens genomen vreemd dat er van onzen grootsten dichter slechts zoo weinig liedjes bekend zijn terwijl hij er toch zoo vele geschreven heeft die misschien hooger staan dan menig buitenlandsch lyrisch product dat algemeen gelezen en mooi gevonden wordt. Men heeft in de vorige eeuw wel verscheiden volledige uitgaven van Vondel in 't licht zien verschijnen, maar dit worden vanzelf kostbare en uitgebreide werken die niet binnen 't bereik van iedereen liggen. Wij bezitten ook bloemlezingen maar

daar gaf men te weinig van zijn kleinere gedichten, geheele treurspelen en ander groot werk afdrukkend. Zelfs de bekende „Inleiding tot Vondel” van Verwey bevat slechts een tiental verzen volledig, behalve „de Geboorteklok” en de „Inwijding van het stadhuis”, twee zangen van omvang, welke alleen reeds een boek zouden vullen. Vondels gedichtjes zijn dan ook buiten enkele uitzonderingen om geheel onbekend. En dat is een feit waar zoo spoedig mogelijk verandering in moet komen. Ons volk moet zijn letterkunde leeren kennen, en dan voor alles de grootste dichter van allen: Vondel.

Vondels lyriek is 't schoonste, edelste en verhevenste gedenkteeken, dat wij van onze gouden eeuw bezitten: Onze grootste helden, onze schitterendste wapenfeiten, onzen roem op elk gebied en niet 't minst op dat der kunst, alles heeft hij bezongen. 't Lief en leed der natie is neergelegd in zijn poëzie en in al die verzen voelt men den hoogstaanden mensch, 't groote dichtershart. Maar ook de fouten van dien tijd heeft hij gezien en zijn verontwaardiging heeft zich niet verborgen. Openlijk heeft hij aangeklaagd, en met vlijmende hekeldichten zich de ongenade der machtigen op 't hoofd gehaald.

Er is iets dat misschien hinderlijk is bij 't lezen van Vondels poëzie en dat is de oude spelling en de oude uitspraak. Dit nu is in onderstaande bloemlezing gewijzigd voor zoover dit tenminste geschieden kon zonder het rijm of den klank schade te doen. Toch zal men nog wel eens gedeelten tegenkomen die door de verouderde beteekenis van een woord vreemd schijnen of zelfs soms plat klinken. Zoo komen bijv. in „Amsterdam's Welkomst”, een lied zooals de meeste uitmuntende in zangerigheid, de volgende gedeelten voor die bij eerste lezing de verheven stemming eenigszins benadeelen:

Hemel, keer de nederlagen
Van dien Mars, die zooveel slagen
Heeft van kindsbeen uitgestaan,
Over veld en oceaen.
Diepe stroomen doorgezwommen,
Hooge bergen overklommen,
Zooveel sterke steen beronnen,
Zelfs nog onlangs Grol gewonnen,
In 't gezicht van 's vijands macht,
Toen de groote Flippus dacht,
't Is met Holland omgekomen.
enz.

en:

„Al te mild van bloed en leven
Is die krijgsheld voor zijn volk!”
Kreet de vlietnimf uit haar kolk,
IJ en Amstel met haar stunde,
Ik verslagen driemaal hemde
Telkens met een diepen zucht
Om te scheppen, 's levens lucht; enz.

Maar dit zijn hinderpalen die slechts een enkele maal voorkomen en bij volgende lezing geheel verdwijnen, wanneer de zuivere schoonheid der gedachten alleen achter blijft. Ik geloof dan ook dat weinigen berouw zullen hebben wanneer ze zich dit boek aanschaffen en ik hoop dat 't een weg zal vinden in vele bibliotheken en boekenkasten, en dat 't ook in Vlaanderen en in Transvaal zich een blijvende plaats zal veroveren.

Wat dan ten slotte de volgorde der gedichten betreft, 't schijnt mij toe dat deze juist is voor zoover men over een juiste groepeerings kan spreken van zulke zoo ver uiteenloopende gedichten. 't Boek wordt opgeluisterd door een portret van Vondel, geëst door J. P. Lange naar een weinig bekend schilderij van Philips Koningh.

Delft.

V. M.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

D. V. S. V.

Naar aanleiding van het verzoek, dat mij een dezer dagen werd gedaan, wilde ik in het kort een en ander melden aangaande de Delftsche Vrouwelijke-Studenten-vereeninging.

29 October 1904 werd de D.V.S.V. opgericht en hoewel reeds toen een clubgebouw noodig bleek te zijn, lieten de financiën eerst dit jaar een dergelijke uitgave toe. Vooral voor de vrouwelijke studenten, die niet te Delft wonen, is dit een groote aanwinst, daar er nu gelegenheid bestaat,

gezamenlijk koffie te drinken. Verder wordt ook hier 's avonds eens per maand een gezellige bijeenkomst gehouden.

De club mocht zich dit jaar verheugen, in het toetreden van alle nieuw aangekomen vrouwelijke Studenten en telt op het oogenblik een en twintig leden. Het lokaal bevindt zich op 't Oude Delft 123 boven de Sociëteit „Standvastigheid”, waarvan de directie zoo welwillend is haar tijdschriften ter lezing af te staan.

Delft.

H. B. v. D. S.

Wedstrijd D. S. A. F. V.

In Februari van dit jaar is door de D.S.A.F.V. een wedstrijd uitgeschreven voor amateur-photografen, waarvan de inzendingstermijn, oorspronkelijk 15 Maart, wegens de toen heerschende examenkoorts en den korten voorbereidingstijd werd verlengd tot 15 November. Het is niet ondienstig hierop nogmaals de algemeene aandacht te vestigen. Afwijkende van het gewone programma besloot het bestuur er een internationalen wedstrijd van te maken, opgesteld:

1e. voor de leden der D.S.A.F.V. te Delft, 2e. voor de leden van alle bevriende studentencorpsen, 3e. voor Hollandische studentenverenigingen, aan buitenlandsche universiteiten, aan welke verenigingen, zooveel mogelijk prospectussen werden gezonden.

De voorwaarden van inzending zijn op de gebruikelijke plaatsen aangeplakt.

In 't kort zijn zij de volgende:

Er zijn 3 afdelingen, welke de Jury zoo noodig nog splitsen kan:

- A. Contactdrukken.
- B. Vergrotingen.
- C. Diapositieven.

Ingezonden kunnen worden 1—20 stuks in iedere klasse; onderwerp, formaat en drukmethode vrij. Het Bestuur kan bij series een grooter aantal toelaten. Elke inzending moet voorzien zijn van een motto en vergezeld gaan van een gesloten enveloppe, het motto dragend, waarin naam en adres van den inzender.

Voor elke inzending is een inleggeld van f 0,50 verschuldigd; per postwissel, voorzien van hetzelfde motto, over te maken aan den heer P. J. Mikmak, Oude Delft 37, aan wien ook de inzendingen gericht moeten worden.

Verdere inlichtingen zal het Bestuur gaarne ten allen tijde verstrekken.

Overwegende, dat bij een' dergelijken wedstrijd medailles liefst afwijkend van het gewone lauwerkransmodel de eenige geschikte bekroning was, gelukte het na veel moeite een

zeer fraaie medaille in Berlijn te doen vervaardigen, waarvan bijgaande reproductie u zelf tot oordeelen in staat stelt.

Voor al aan u, eerstejaars-amateurphotografen, een opwekking tot deelneming. De contributie onzer vereniging bedraagt f 3,— en f 0,50 entrée, waarvoor gij kosteloos 't gebruik hebt van onze uitstekend ingerichte donkere kamer met alle chemicaliën op de T. H. en alle eigendommen der verenigingen, waaronder electrisch vergrootingsapparaat met Nernst-lamp, sciopicon, camera 18 × 24 met Goerzanastigmaat, enz. enz. Toont wat gij kunt, en geeft ons de gelegenheid bij de te houden tentoonstelling met trots te kunnen wijzen op wat reeds onze jonge leden op dit gebied presteeren kunnen.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

Voor President van de Almanak-Redactie zonder stemming gekozen:

W. C. KORTHALS ALTES.

Voor Secretaris:

J. P. VALKEMA BLOUW, 89 stemmen.

W. C. Q. VAN DEN BRANDELER, 44 stemmen.

Candidaat voor Vice-President van de Almanak-Redactie, gesteld door den Senaat:

TH. BLECKMANN.

Candidaat voor het Bestuur der Sociëteit Phoenix, gesteld door het bestuur der Sociëteit Phoenix:

K. A. BIEGMAN, Commissaris.

J. DE BIE LEUVELING TJEENK, Comm. v. inventaris.

L. REYNVAAN, Bibliothecaris.

M. C. RUEB, Comm. v. consumabel.

Voor Commissaris, gesteld door eenige leden:

A. J. M. MEESTERS.

De colleges van **Prof. BOLLAND** zullen voortaan plaats hebben in Zaal 1 der Indische Instelling.

SNJEUNTOJOUNSELSKIP „FRISIA”.

Snjeuntojoun, 21 Wynmoanne, gearkomste bey de nye foarsitter Y. KALT, Oude Delft 24, om tsien ûre.

A G E N D A.

DEN HAAG.

Vrijdag 13 October. Ned. Tooneel: „De steunpilaren der maatschappij”; 8 uur.

Zaterdag 14 October. Dierentuin. Wiener Operetten-gezelschap: „Jung Heidelberg”; 8 uur.

Fransche Opera: „Les Saltimbanques”; 8 uur.

Zondag 15 October. Dierentuin. Wiener Operetten-gezelschap: „Die Geisha”; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 13 Oct. Groote Schouw. „Muurbloempjes”; 8 u.

Zaterdag 14 en Zondag 15 Oct. Groote Schouw. Wiener Operetten-gezelschap: „Der Rastelbinder”; 8 uur.

Maandag 16 Oct. Groote Schouw.: Optreden van Isidora Duncan; 8 uur.

CORRESPONDENTIE.

JAN VAN DER ZEE. — Uw stuk bleef liggen tot een volgend nummer.

Schrijver over „Aanteekeningen over Kritiek”. Wij ontvingen uwe expresse niet; zijn dus genoodzaakt uw stuk tot een volgende maal te laten liggen.

M. Door eene vergissing kwam uw stuk niet ter zetterij. Het spijt ons. — We zullen het plaatsen in ons volgend nummer.

ADVERTENTIEN.

STEEDE VERKRIJGBAAR:
PILSENERBIER op Champagne
 flesschen met kurksluiting
à 18 cents per flesch.

Aanbevelend,

H. NIJHOFF, Oude Delft 192.

EGLISE WALLONNE.

Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

Door omstandigheden nog **te huur:**
 een ruime Zit- en Slaapkamer,
 met of zonder pension, zeer geschikt voor 2 Heeren
 die samen wenschen te wonen.
 Adres Bureau van dit Blad.

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 12 OCTOBER 1905. No. 2.

Eettafel aangeboden.

Adres KOORNMARKT 53.

Foto-Artikelen-Magazijn.
ADR. VAN OOSTEN,
BRAB. TURFMARKT 65.

DONKERE KAMER DISPONIBEL.
Specialiteit in Ansichts Artistique.

DELFTSCHE LIMONADE-SIROPEN.

AARDBEIEN, ANANAS, CITROEN,
FRAMBOZEN, GRENADINE, KERSEN,
MANDARIJN en SINAASAPPEL,

per flesch f 0,75, 6 flesschen franco door Nederland.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

Nieuwe Langendijk 50, DELFT.

TEEKENSCHRAGEN.

De ondergeteekende beveelt zich beleefd aan voor
het maken van **TEEKENSCHRAGEN**, solied
en sterk voor f 2,50, voor H.H. Studenten.

Adres J. M. F. IJSSELING, Timmerman,
Breestraat 32, Werkplaats: Gasthuissteeg 7.

G. & H. OUWERLING,

— Meubelfabrikanten. —

Magazijn: CHOORSTRAAT 28.

BUREAU DE MINISTRE'S,
Gemakstoelen en Tafeltjes.

Café-Restaurant „Hotel Central”,
Wijnhaven 7, DELFT.

BUDWEISER URQUELL

aus dem Bürgerlichen Bräuhaus Budweis.

— GEGRÜNDET 1795. —

Hoflieferanten Sr Majestät des Königs von Würthemberg.

Spatenbräu. Heinekens Gerstebier.
RESTAURANT DEN GEHEELEN DAG.

„MAISON HAAS”,

Cuisinier,

KOORNMARKT 34.

H.H. STUDENTEN.

Nog gelegenheid voor

KOFFIE- en EETTAFELS.

Uitzending van Diners,

per abonnement / 0,75.

zonder abonnement / 0,80.

Delftsche Stoomververij en Chemische Wasscherij van

A. F. BOSMAN, Oude Delft 72.

VERVEN en UITSTOOMEN

van alle Heeren-Costumes enz.

Tevens goedkoopst adres van

HEEREN-DASSEN, BOORDEN ENZ.

Passage-Bureau

J. DE KUYSER & ZONEN,

Oude Delft 229 en 231.

Stv. Mij „Rotterdamsche Lloyd”,
via Rotterdam-Marseille.

Stv. Mij „Nederland”,
via Amsterdam-Genua.

Alle informatiën zoowel voor passagiers als voor ver-
zending van goederen kosteloos verkrijgbaar.

Bericht voor H.H. Corpsleden.

Ter gelegenheid van het 10^e Lustrum van het D. S. C. in 1898 verscheen:

Geschiedenis van het Delftsch Studentencorps 1848-1898 door H. J. VERHELLOUW, C. I., Oud-Lid van het D. S. C.

Dit prachtwerk is versierd met een aantal platen, o. a. de portretten van de oprichters van het Corps, de insignes en vaandels der corpsverenigingen, de leeszaal en de eetzaal van de Societeit Phoenix, de conversatiezaal van de S. P. tijdens de bloemkoolspeech in 1898, de terreinen van Laga en Weerbaarheid, de zaal van Odin enz.

Bloemlezing uit het mengelwerk van den Delftschen Studenten-Almanak 1876-1898, samengesteld door de Commissie tot Redactie van den Almanak voor 1898.

Een boekdeel van ruim 400 bladzijden, gevende een overzicht van de literaire bijdragen in den Almanak over dat tijdvak.

Deze twee werken, die niet in de bibliotheek van een lid van het D. S. C. mogen ontbreken, worden, voor zoover de voorraad strekt, uitsluitend aan Corpsleden voor **f 3,50** aangeboden.

Van beide boeken is het getal overgebleven exemplaren zeer gering, terwijl kans op herdruk niet bestaat.

 Aan H.H. Leden van het D. S. C. wordt tevens medegedeeld dat kosteloos bij hem verkrijgbaar zijn de nog overgebleven exemplaren van:

Feestmarsch van het 10^e Lustrum door G. van Tienhoven van den Bogaard.

Feestmarsch van het 10^e Lustrum door A. H. Schram.

Feestmarsch van het 11^e Lustrum door F. A. Brandt.

Maskerademarsch van het 11^e Lustrum door G. van Tienhoven van den Bogaard.

Feestnummer van „Vox Studiosorum” en **Feestnummer** van „Minerva”, beiden uitgegeven ter gelegenheid van het 10^e Lustrum.

Dit aanbod geldt uitsluitend H.H. Corpsleden.

J. WALTMAN Jr., Uitgever.